

M. A. CASTRÉNIN SEURAN

STRATEGIA 2024–2028

Sisältö

1 M. A. CASTRÉNIN SEURA	3
2 HISTORIA	3
3 NYKYTILANNE	4
4 ARVOT	4
5 STRATEGISET TAVOITTEET	5
6 YHTEENVETO	6

M. A. Castrénin seura
Pohjoinen Makasiinikatu 7 A 2
00130 Helsinki
+358 (0)50 54 36 888
www.macastren.fi
FB: M. A. Castrénin seura MAC
IG: macastren
www.ugri.net

1 M. A. CASTRÉNIN SEURA

M. A. Castrénin seura on kansalaisjärjestö, joka tekee kulttuuriyhteistyötä suomalais-ugrialaisten (laajemmin uralilaisten) kansojen kanssa.

M. A. Castrénin seuran perustehtävä on luoda ja ylläpitää yhteyksiä ko. kansoihin, tehdä tunnetuksi niiden kulttuuria ja tukea kulttuurillisia pyrkimyksiä ja oman kielen käyttöä ja kehittämistä nykyaikaisen viestinnän välineeksi. Seura syventää suomalaisten tietoisuutta omista kielellisistä juuristaan ja kulttuuriperinnöstään keskeisenä voimavarana muuttuvassa monikansallisessa maailmassa.

Seura on kansainvälinen suomalais-ugrilainen tietokeskus, joka toimii yhteistyössä koti- ja ulkomaisten kansalaisjärjestöjen, yliopistojen ja muiden koulutuslaitosten sekä viranomaistahojen kanssa.

M. A. Castrénin seura rahoittaa toimintansa valtionavustuksin, yksityisten rahastojen ja säätiöiden apurahoin sekä lahjoituksin.

2 HISTORIA

Venäjällä tapahtuneet, ratkaisevaan murrokseen 1990-luvulla johtaneet poliittiset muutokset antoivat Venäjän suomalais-ugrilaisille kansoille mahdollisuuden yhteiskunnalliseen ja sivistykselliseen heräämiseen sekä kansallisen identiteettinsä uudelleen arvioimiseen.

Venäjän ja Itä-Euroopan murros edellytti uudella tavalla konkreettisia ja ei-poliittisia yhteyksiä Suomen ja Venäjällä asuvien suomalais-ugrialaisten kansojen välillä. Näitä yhteyksiä hoitamaan ja kehittämään perustettiin M. A. Castrénin seura vuonna 1990.

Vuonna 1992 solmittiin Suomen ja Venäjän välillä kaksi sopimusta: sopimus suhteiden perusteista ja sopimus yhteistyöstä kulttuurin, opetuksen ja tieteen alalla. Näiden pohjalta laadittiin *Toimenpideohjelma Venäjän suomensukuisten kansojen ja niiden kulttuurien tukemiseksi* eli sukukansaohjelma, joka käynnistyi vuonna 1994. M. A. Castrénin seura sai tehtäväkseen koordinoita ja myöhemmin myös hallinnoida ohjelmaa.

Sukukansaohjelman pääpainoalueita olivat julkaisutoiminta, opetusalan yhteistyö ja koulutus, henkilövaihto, kirjasto- ja museoalan yhteistyö ja kulttuurivaihto.

Sukukansaohjelma päättyi vuonna 2012. Ohjelmasta toteutettiin M. A. Castrénin seuran projekteina yhteensä noin 700 hanketta ja sen lisäksi suomalaisten toimijoiden hankkeet erityisesti henkilövaihdon, kirjasto- ja museoalan sekä julkaisutoiminnan aloilla. Ohjelman tilalle opetus- ja kulttuuriministeriö perusti vuonna 2017 hakumenettelyn *Suomalais-ugrilainen kulttuuriyhteistyö Venäjän kanssa*. Vuodesta 2023 lähtien hakumenettely on ollut nimeltään *Suomalais-ugrilainen kansainvälinen kulttuuriyhteistyö*. Omien projektien lisäksi seura delegoi hakumenettelyn kautta suomalaisille toimijoille suunnattuja projektikohtaisia apurahoja. Vuodesta 2017 lähtien on toteutettu 143 hanketta Venäjälle ja delegoitu 64 hanketta suomalaisille toimijoille.

3 NYKYTILANNE

M. A. Castrénin seura toteuttaa perustehtävänsä monipuolisen tiedotustoiminnan ja suomalais-ugrilaisten kansojen kanssa tehtävän kulttuuriyhteistyön ja hanketoiminnan kautta.

Suomalais-ugrilaisten kielten ja kansojen laaja tuntemus, pitkäaikainen ruohonjuuritason hanketyöskentely ja kansainvälinen toiminta ovat olleet M. A. Castrénin seuran vahvuuksia yli kolmenkymmenen vuoden ajan.

Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan helmikuussa 2022 keskeytti kaiken yhteistyön Venäjälle. Tilanne edellyttää entistä laajempien kokonaisuuksien ymmärtämistä, avoimuutta uusille yhteistyömuodoille Venäjän ulkopuolella ja kykyä nähdä parempi tulevaisuus. Seuran välittämä moraalinen tuki kannustaa suomalais-ugrilaisia ja lisää heidän uskoaan tulevaisuuteen.

4 ARVOT

M. A. Castrénin seuran toiminta suuntautuu tulevaisuuteen ja perustuu avoimuuteen, luotettavuuteen, puolueettomuuteen, asiantuntemukseen, yhteistyökykyyn ja tasavertaiseen kumppanuuteen.

Seura kunnioittaa ja noudattaa ihmisoikeuksia ja toimii Suomen perustuslakiin sekä alueellisiin ja kansainvälisiin sopimuksiin nojaten. Seura edistää suomalais-ugrilaisten kansojen kulttuurista monimuotoisuutta tukemalla paikallisia ja alueellisia kulttuuri-identiteettejä. Seura toteuttaa osaltaan Suomen Arktisen politiikan strategian 2030 tavoitteita huomioimalla alkuperäiskansojen oikeuksia terveyteen, hyvinvointiin ja kulttuuriensa kehittämiseen osana kansainvälistä yhteistyötä.

M. A. Castrénin seura tukee toiminnallaan Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön strategiaa 2030 ja Unescon kansainvälisen alkuperäiskansojen kielten vuosikymmentä 2022–2032. Seura tukee Euroopan unionin, Euroopan neuvoston ja YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö Unescon aktiivista työtä.

Suomalais-ugrilaiset kielet – lukuunottamatta suomea, unkaria ja viroa – luokitellaan mahdollisesti uhanalaisiin, uhanalaisiin ja erittäin uhanalaisiin. Kun kieli kuolee, katoaa korvaamaton osa tietoa ja ymmärtämystä ihmisen ajattelusta ja sopeutumisesta ympäristöönsä. M. A. Castrénin seura jatkaa työtään suomalais-ugrilaisten kielten ja kulttuurien säilymisen ja kehittymisen hyväksi.

5 STRATEGISET TAVOITTEET

Tiedon ja ymmärtämisen lisääminen monipuolisella tiedottamisella

M. A. Castrénin seura toteuttaa tiedotustoimintaansa käytettävissä olevien resurssiensa mukaan Suomessa ja ulkomailla. Perinteisen neljä kertaa vuodessa ilmestyvän jäsentiedotteen ohella tietoa välitetään kotisivun, suomalais-ugrilaisista kansoista kertovan ugri.net-tietopakettin, sähköpostitiedotuksen sekä FB- ja Instagram-tilien avulla. Seuran audiovisuaalinen arkisto tulee olemaan lähes kokonaisuudessaan käytettävissä digitaalisena. Seura pyrkii lisäämään avoimuuttaan ja näkyvyyttään kotimaassa ja ulkomailla kehittämällä edelleen tiedonvälitystään.

M. A. Castrénin seura järjestää vuosittain suomalais-ugrilaisiin kansoihin liittyviä tapahtumia, joista merkittävin on syksyisin vietettävä sukukansapäivä. Seura kokoaa kotimaiset toimijat yhteiseen sukukansapäivien tapahtumakalenteriin ja ylläpitää sen FB-tiliä.

Seura järjestää teemamatkoja suomalais-ugrilaisten pariin noin kahden vuoden välein.

M. A. Castrénin seura palvelee jäseniään, viranomaisia, tiedotusvälineitä, kouluja ja muita tahoja välittämällä tietoa ja antamalla lausuntoja uralilaisista kansoista. Seuran välittämät kiertonäyttelyt ovat lainattavissa ja harvinaislaatuinen kirjasto kaikille avoinna. Henkilökohtainen saavutettavuus nähdään edelleen tärkeäksi, joten toimisto tulee edelleen olemaan aktiivinen tapaamispaikka niin pienille kuin suuremmille kohtaamisille.

Seura pitää yllä asiantuntijarekisteriä, josta löytyy edustajia suomalais-ugrilaisen maailman eri aloilta. Yhteyksiä koti- ja ulkomaisiin lähiseuroihin jatketaan keskinäisellä tiedotuksella ja hankekoordinoinnilla..

Yhteistyön tukeminen hanketoiminnan avulla

M. A. Castrénin seura toteuttaa hankeyhteistyötään käytettävissä olevien resurssiensa mukaan Suomessa ja ulkomailla. Seura jatkaa aktiivista verkostoitumistaan ja kasvattaa toimintaympäristöään.

Keskeisiä aloja ovat julkaisutoiminta, opetusalan yhteistyö ja koulutus, henkilövaihto, kirjasto- ja museoalan yhteistyö ja kulttuurivaihto. Seura tarttuu ajankohtaisiin hanke-ehdotuksiin erityisesti lasten- ja nuortenkulttuurin piirissä sekä Internet-ympäristössä.

Yhteistyökumppaneina ovat edelleen suomalais-ugrilaiset kansat. Hankkeiden peruskriteereinä ovat suomalais-ugrilaisten kielten kuulumuus ja näkyvyys, konkreettinen sisältö, aikataulutettu toteutus sekä tuloksellisuuden kriittinen arviointi. Hankkeet voivat olla sekä pieniä ruohonjuuritason projekteja että monivuotisia suurhankkeita.

Yhteistyössä noudatetaan molemminpuolista tasavertaisuutta ja avoimuutta sekä hankkeiden tavoitteiden että rahoituksen suhteen. Seura ottaa huomioon toimintaympäristöjen muutokset, käy rakentavaa dialogia ja toimii tehokkaasti myös nopeiden muutosten keskellä.

M. A. Castrénin seura on rajannut toimintansa ulkopuolelle politiikkaan, talouselämään ja uskontoon liittyvät aihepiirit.

6 YHTEENVETO

M. A. Castrénin seuran strategia on valintoja siitä, mihin seura keskittyy, mihin ja miten se käyttää aikaa, osaamista ja resursseja. Siinä määritellään asiat, jotka ovat tärkeitä koko seuralle, selkeyttävät toimintaa, tukevat sen tuloksellisuutta ja auttavat tekemään suunnitelmallisia ja joustavia valintoja kohde-alueiden, jäsenistön ja suuren yleisön tarpeisiin. Strategian pohjana ovat yhdistyksen säännöt.

Seuran vuotuisissa toimintasuunnitelmissa esitetään konkreettiset toimenpiteet, joilla strategiaa toteutetaan, ja toimintakertomuksissa seurataan strategian toteutumista ja arvioidaan tuloksia. Huolella valitut ja toteutetut hankkeet johtavat onnistuneeseen tavoitteeseen, lisäävät tuloksellisuutta ja vauhdittavat aloitteellisuutta.

M. A. Castrénin seuran tavoitteena on olla merkittävä ja keskeinen toimija sekä haluttu yhteistyökumppani suomalais-ugrilaisessa maailmassa.

2024–2028